

Društvo slovenskih skladateljev
Society of Slovene Composers

Trg francoske revolucije 6/1
SI-1000 Ljubljana, Slovenija
tel: +386 1 241 56 60
fax: +386 1 241 56 66
info@dss.si
www.dss.si

Management
tel: +386 1 241 56 70
management@dss.si
Koncertna dejavnost
tel: +386 1 241 56 64
koncert@dss.si

Edicije DSS
tel: +386 1 241 56 62
edicije@dss.si
Arhiv
tel: +386 1 241 56 68
arhiv@dss.si

Spoštovani,

na današnji dan, 4. junija leta 1907, se je v Novem mestu rodil slovenski skladatelj Marjan Kozina. Najprej je študiral bolj praktične stvari, potem pa ga je zaneslo med umetnike. Saj je bil umetnik, že od vsega začetka. Igral je na violino, na klavir, tudi dirigiral je in pisal glasbo. Zaradi glasbe, ki ji je vdihnil življenje in podobo svoje in naše domovine, ga imamo na Društvu slovenskih skladateljev v stalnem spominu. Po njem se imenuje koncertna dvorana Slovenske filharmonije, po njem je imenovana ulica v Novem mestu in v Črnomlju, medtem ko v Ljubljani Kozina ulice nima! Pač pa je po njem imenovana **Nagrada Marjane Kozine**. Pravkar bo predsednik Društva slovenskih skladateljev objavil, da je dobitnik letošnje nagrade »za zaokrožen skladateljski opus« naš kolega slovenski skladatelj **Tomaž Habe**. Kozinova nagrada je nagrada, ki jo dajemo kolegi. Z veseljem preberem obrazložitev, napisano po sklepu Komisije za nagrade, priznanja in odlikovanja in Upravnega odbora Društva slovenskih skladateljev.

Obrazložitev:

Tomaž Habe je glasbeni pedagog, dirigent, zborovodja, pisec učbenikov, profesor in predvsem ustvarjalec, skladatelj. Njegov opus obsega več kot 350 glasbenih del! Napisal je 35 skladb za koncertni pihalni orkester. Nekaj naslovov: Sinfonia carnioli, Modro rumeno, Uvertura – Nostalgia millenio, Božična rapsodija, Koleda, Pomladna razpoloženja, Uvertura 1840.

S posebno skladateljsko skrbjo se posveča tudi ustvarjanju za mlade izvajalce. Naj omenimo: 6 zbirk otroških pesmi s klavirsko ali orkestrsko spremljavo, skladbe za godalni orkester, za orkester mandolin in za tamburaški orkester. Za mlade je ustvaril musikal »Ptički brez gnezda«.

Veliko je zborovskih del: to so 3 zbirke mešanih, moških in ženskih zborov. Tomaž Habe je ustvaril številna dela za domala vse orkestrske inštrumente: Suito za solo flavto, harfo in godala »V gozdu«, Melanholijo za flavto in klavir, Calopteryx virgo (Modri bleščavec) za klarinet in klavir, Listi iz spominske knjige za oboo in klavir, Tri skladbe za saksofon in klavir, Scherzo za fagot in godala, Koncert za fagot, godala in tolkala, Koncert za trobento in orkester, Koncert za tubo.

Skladatelj Tomaž Habe je napisal tudi številna komorna dela: Tri samospeve, Pihalni trio, Kvintet za trobila. Trobilni trio, Razigranost za pihalni kvintet, Tri barve za klarinet, glas in klavir.

Skladba **Ad hominem** ima nekaj različic. Druga različica je nastala za klavirski trio. Igrali so jo tudi na Dunaju. Uvodni del skladbe se poigrava z motiviko, kot da bi (po skladateljevih besedah) »iskal zvočne poti do človeka«. Skladba je pregledna, jasna, logična, obenem pa »razpeta med duhovnostjo – razmišljanjem in nemirnim ritmičnim življenjskim utripom«.

Tri šaljivke za violino, kitaro in harmoniko so nastale na pobudo Tomaža Lorenza, ki je iskal novo delo »za odlične in obetavne mlade glasbenike«. Glasba se zavestno dotika ljudske motivike. Sestav (violina, kitaro, harmonika) je že sam po sebi zanimiva kombinacija; skladatelj jo sijajno izkoristi: zna ustvariti razpoloženje, zna tudi izkoristiti razpoložljivo zvočnost inštrumentov. Krstna izvedba vseh treh stavkov je bila 26. marca 2003 v Koncertnem ateljeju DSS, glasbo pa so poslušali tudi v Salzburgu, Barceloni in v Weimarju.

Društvo slovenskih skladateljev
Society of Slovene Composers

Trg francoske revolucije 6/1
SI-1000 Ljubljana, Slovenija
tel: +386 1 241 56 60
fax: +386 1 241 56 66
info@dss.si
www.dss.si

Management
tel: +386 1 241 56 70
management@dss.si
Koncertna dejavnost
tel: +386 1 241 56 64
koncert@dss.si

Edicije DSS
tel: +386 1 241 56 62
edicije@dss.si
Arhiv
tel: +386 1 241 56 68
arhiv@dss.si

Narodna in scherzo za rog in orkester ima vsaj dve značilnosti Habetovega kompozicijskega sloga: na začetku pastoralno razpoloženje, dotik z naravo, ki se razvije s témo, ki jo prepoznamo kot belokranjsko ljudsko – »Aj, zelena je vsa gorá«. Scherzo se navezuje na ljudsko temo. Rog ima igrivo, razpoloženjsko motiviko, ki si jo izmenjuje s posameznimi inštrumenti v orkestru, pa tudi z godali, ki narekujejo hitrost, ritmično in melodično kontrastnost, obliko, ki se pne od začetne teme do končne reminiscence.

Koncert za rog in godala je nastal leta 1999. Stavek Andante funebre je žalna koračnica, z ostinatnim vzorcem, kot žalni sprevod, ki stopa spotikajoče. Melodija solističnega roga je v ospredju. Godala ostajajo v prostoru. Stavek je skladatelj ustvaril kot spomin na očeta, ki je nekoč igral rog. Tretji stavek Allegro giocoso odpre solist hornist. Igrivost pridobi spremljavo godal. Značilna tema povezuje tretji stavek s prvim. Ritmična razgibanost osveži sklepni del, ki izzveni bravurozno.

Pesmi za srednji glas, rog in orkester pod naslovom **Cvetovi košenin** so nastajale dalj časa; leta 2005 v novi orkestraciji in v zaokroženem zaporedju petih pesmi: 'Otožna jesen', 'Ne utečeš', 'Jaz moram', 'Obred zatona' in 'Moja tišina'. Skladatelj je ujel lepote jesensko-zimskih barv, kot jih je začutil v pesmih slikarja, pesnika in pripovednika Aladina Lanca, ki so besedni odsev njegovih krhkkih in subtilnih akvarelov.

Še veliko je skladb, ki bi jih kazalo omeniti, med njimi pa je vsaj še **Preludij in caprice** za tenorsko tubo in orkester. Dve skladbi sta med seboj povezani, hkrati pa sta kontrastni: Preludij (Cantabile) se po vsebini navezuje na sporočilnost pesmi »Osamljenost« Janeza Menarta, ki je skladatelja spodbudila k ustvarjalnemu delu. Solist z značilno (padajočo) motiviko ustvarja razpoloženje ljudske senzibilnosti. Stavek, ki se nanj navezuje - Caprice (Allegro giocoso), krepki razpoloženje z virtuozno zagnanostjo in z oblikovno logiko rondoja.

Dotik z ljudsko glasbo in preglednost glasbenega zapisa se tudi v tem delu izkazuje kot izvirna poteza umetnika, ki se z glasbo izraža kot občutljiv ustvarjalec. Če je v ciklu »Cvetovi košenin« poudarjen dotik z naravo, je v vsem obsežnem Habetovem opusu razvidna občutljivost, ki se kaže tako v izbiri snovi kot v izpeljavi - na poti k poslušalcu.

Skladatelj **Tomaž Habe** je stalnem dotiku z muziko odkril pot do mladih poslušalcev. Ta dragocena navezanost ga je spodbudila, da ustvarja solistično in komorno glasbo, zborovsko in orkestrsko. In tako je ustvaril **zaokrožen skladateljski opus**, zanj pa mu stanovsko Društvo slovenskih skladateljev podeljuje **Kozinovo nagrado**.

Pavel Mihelčič

Ljubljana, 4. junij 2014